

Latweeschu Awises.

50. gaddagahjums.

No. 51.

Trefschdeenâ, 22. Dezember (3 Januar).

1871.

Redakteera adresse: Pastor Safranowicz Luttingen, pr. Frauenburg, Kurland.

Latw. awischu lassitajeem par sinuu.

Latw. awises lohpâ ar to peellikumu „basnijas un fskohlas sinuas“ us jaunu 1872. gaddu, preefsch wisseem teem, kas fowus eksemplarus **Zelgawâ** lîs fanemt, maksahs til pat kâ libds schim 1 rubl. f. Bet preefsch wisseem, kam awischu nummuri **par pastî** japeesuhtha, maksahs **1 rubli 50 Kap.**

Kad nu taggad til spehjam scho sinuu nest, tad lubdsam jo mihtl, lai wissi, kas awises arri us jaunu gaddu attal turrehs, jo steigfchu apstelle, ta sinuam zil lilt druckabt. Wissi zeen, mahzitiagi un fskohlmeisteri, pagasta wezzakee un fskihweru lungi tohp luhgti, apstelleschunu isgaddabt, kâ libds schim. Kas 24 eksemplarus apstellesh, dabuhâ 1 wirfâ.

Muhfu **Awischu namis** us jaunu gaddu buhs **Zelgawâ** Besthorn kunga leelâ grabmatu bohde pee tir-gus platscha, fur jau taggad wissas apstelleschanas us jaunu gaddu taps peereemtâs; **Rihgâ** warr apstellecht Dan. Minus f. kantori, teatera un wehwera eelas stubri, tapat arri M. Busch kunga grabmatu bohde.

Rahditajs: Wisjannafahs sinuas. Daschadas sinuas. Rahds mahuminsch par muhfu semmes lobdi. Meitais broal in augfcholla zibneigs zc. Wiltidas. Kaudas tirgus. Labbibas un preefschu tirgus. Sludnmeschanas.

Wisjannafahs sinuas.

Zelgawâ 20. Dezbr. No ahrsemmehm awises schoreif lohti mas ko no jauna sinuu, jo isgahjuscha nedela tur wis-fur sw. seemasfwehtus turrejuschi un scho fwehtu dehl wissas tautas fawulzes, landagas u. t. j. pr. bija flehgtas. No tahm nedauds siraahm, ko awises atrohn, buhtu wehrâ leekamas til schahs: Scharlie un Wustie pilsehtas Franzija, jehfchu meers starp Franziju un Wahsemni taggad pawissam jau noslehgtâ, eedfchwneeki attal sahkuschi fleptawu darbus strahdahi pee tur eekohrteleeteem Wahzu sal-dateem. Wahzu komandanti tulihht achmushchi to leetu pehz wiszeetateem farra teefas liffumeem ismelleht un Wustie pilsehtâ, fur wainigohs newarreja dabuht rohâs, us first Bis-marfa pawehleschana apzeetinajuschchi wissus pilsehta preefsch-stahwus, famehr wainigohs atraddihs.

Rihgas-Zelgawas dselszella direkzija us 17. Januar 1872 israktstijust sawu akzionaru generalfapulzi, kurrâ appreedihâ: waj nebuhtu eespehjams Rihgas-Zelgawas dselszellu tablaki west, kâ ka warrbuht pee Breefules (Kursemme) fa-eetohs ar Kaunas-Deepajas dselszellu. Schi leeta ihwafchi mums Kursenneeeteem buhtu lohti dauds wehria, jo schis dselszelsch wesu zaur pajchu Kursemme, fur libds schim to dselszellu til lohti wehl truhft. R. S.—z.

Kreewu Keisera manifeste no 7. Dezembera pawehl nah-foschu rekruschu dohshana isdarriht no 15. Janwara libds 15. Februarim. Ta nemschana notiks pa 6 il no tuhtstoscha un pehz teem isgahjuscha gadda dohshanas liffumeem. Weetneeku isihreschana naw atwehleta. Spirfkschanahs kwittanzes maksahs 800 rublu, un winnu staitis naw no-teiktâ, kâ kâ warrehs, zil gribbehs, dabuht (Gubrn. aw.)

Rihgas kaufmanni, kâ agrakos gaddos, kâ arri schinnî seemâ irr sawâ starpâ naidu famettuschchi, lai masahf spehjo-

fcheem Rihgas eedfchwotajeem filtums warretu tapt gah-dahs.

London. Englantes frohna prinziis irr no sawas grub-tas flimmibas jau sipri atlabbojees, ta ka pehz dakteru preefschanahm nu driht buhs iswefsekojees. Rahds Indijas firsta, kas taggad Englantê usturrechs bij rakstijis sawam dehlam us Indiju par printfscha flimmibu un lizzis usweddi-nahht, lai arri winna turkutizzigeew pawalstneeki par printfscha wesselibu notur deewaluhgshanas. Taggad tur Indija wissi fchee turkutizzigeew leelotees ar to, ka winnu luhgshanas printfscham wesselibu atnessufshas. Bet lai nu paleek gohds Tam, kam tas ihiti nahlahs! Runna jau no tam, kad prin-zis dauds mas buhschoht atspirdis, tad buhschoht ar sawe-jeem dohteos us filto Madeira fallu. Kehniarene, kas beidsamajâs deenâs pee dehla flimmeeka guttas bij, irr jau no-braukusi us sawu Windsor pilli. S.

Daschadas sinuas.

No eefschsemmehm.

No **Rihgas** raksta ka daugawas leddus us augfchu dauds weetahm salausfjees un sahziis eet (pee Jaunjelgawas jau zehlahs ar laiwahm), ta atlaidena laika labbad bijis jabihstahs, ka arri us leiju wiss leddus dekkis sahks kus-teht un tam buhwê stahwoscham jaunam tiltam un wis-fahm tahm stallaschahm usees breefmas, bet ta drufzina falla no 10. Dezember irr attal zerribas stiprinajusi, ka seemas mehnem netruhts seemas laika. — No Boldera raksta, ka 9. Dezember tas beidsamais peelahdetais kuggis dewees jubras zellâ. S.

No **Seffawas**. Tai 28. November sch. g. tappa Seffawas basnijâ garriga dscedaschanas konzerte noturreta, pee kam Salkasmulshas, Gezawas, Mahdschu un Seffa-was dscedaschanas lohri dallibu nehma. Raizinsch bija jauks, tadeht arri leels pulks lauschu bija fapulzejuschees.

Behz nobeigtas dseefmas 1) „Deems Kungs irr muhsu stipra pils 2c.“ uslahya Seffawas draudses zeen. mahzitajs us altari un ar sirdigeem wahrdeem draudsei istradhija, zil jauka leeta ta irr, to Kungu flaweht eefsch winna fw. weetas un ka it ihpaschi ar jaunu basnizas gadda eefahlfchanu arri wiffai kriftigai draudsei peellahjajs ro wezzu zilweku atmeht un ar jaunahm tizzibas drehbehm aptehp-tees. Beigās zeen. mahzitajs wisseem dseedataju kohreem no sirds pateizahs ka nebija fawu pahliu un zekus tau-pijufchi. Seffawneekem pee fcha Deewam un zilwekem patihlama darba palihdsigu rohku fneegt. Dillihds ka bija pabeidsis Deewu peelhgt dseedaja: a) Sakkasmuischas kohris no Lasding l. waddihts to 2) 150. Dahw, ds. no Breitenbach. Schi dseefma tappa kohli labbi dseedata. Dhtra dseefma — 3) Schi irr ta Kunga deena no Kreuzer, flanneja tilpat jauki, til weena leeta bija noscheshojama, ka no tahm piano jeb lehnahm weetahm dasch selta graudiasch nedstredhts aissprukka 4) Adagio no Geissler, spehleja Bullkaischu muischas fshlm. Grünfeldt l. us ehrgelchm it patihkami un jauki. Grünfeldta l. arri tahs kohpu dseefmas ar ehrgelchm pawaddija. — b) Sezawas kohris no Thalberg l. waddihts dseedaja: 5) 126. Dahw. ds. Tas Kungs atpehti wiffus laudis. Schi dseefma kas labbi garra un neweegli dseedajama, tappa no Sezawneekem kohli jauki dseedata, tapat arri 6) Jehovah no Silcher un 7) 23. Dahw. ds. Tas Kungs irr mans ganz no Klein it brangi flanneja. 8) Ruhdeet tad jums taps dohts. Ar ehrgelchm no wisseem kohreem dseedahs un no Belmann l. waddihts, aiskustinaja wiffu klawitaju sirdis. — c) Seel-Swehtes kohris, deht schkehrsta nebija atbrauzis, ko kohli noscheshojahm, jo zaur to 9. un 14. nummurs netappa dseedati. — d) Mahdschu kohris no Weinberg l. waddihts dseedaja: 10) 134. Dahw. ds. Teizeet to Kungu juhs kalpi ta Kunga no L. Weiss un 11) Ta Kunga wahrds irr Zebaoth no Schuster. Taifniba, — labbas feeweefchu balsis irr engeku balsihm lihdsinajamas, — to arri pee Mahdschu kohra mannijahm. Abbas dseefmas kohli jauki fastahditas un dseedatas, klawitaju sirdis no semmes us debbes leetahm zillaja. 12) Abbeju Mahdschu dseefmu starpa atflanneja jauka ehrgelchu spehle no Belmann l. spehleta. Ka sinams Seffawas basniza irr tahs leelakahs ehrgelch Kursemmes lauku basnizas un kad nu tahdu spehli iswehle zaur ko brihscham winnas warrenu spehku, brihscham weenlahrtigas balsis dabu dsirdeht, tad gandrihs jadohma, ka pehrkons ar lehnw wehsmiinu mihligi faistahs un raifahs, tahdu spehli dsirdeht, kas no Belmann l. meisterigi tappa iswesta, gon zilweku sirdis warr eepreezinah. — e) Seffawas kohris no Belmann l. waddihts dseedaja: 13) 92. Dahw. ds. It jauka leeta gan irr teikt to Kungu no Palmer un 14) Mottete: Baudect un redseet zil mihligs irr Kristus no Nink. It ihpaschi beidsama zaur fawu flunstiq fastahdschannu (sugenartig) bija kohli flawejama. Seffawas kohris dsee-

daja par wisseem kohreem labbaki, bet til flahde, ka schim kohrim feeweefchu balsis nau til mihligas un patihlamas ka Mahdschu kohrim. Beidsiht tappa no wisseem kohreem kohpa, ar ehrgelchu pawaddischanu un Belmann l. waddischanu ta jauka dseefma „Zellees un kohpi apgaismota“ no Palmer dseedata. Kas fcho dseefmu dsirdeht, winnu wehl arweenu no jauna gribbehs dsirdeht. Konzerte tappa ar to ds. „Teizi to Kungu to gohdibas Kehnihu fwehtu“ nobeigta. Klawitajeem tahs pahri stundas it ahtri aisskrebja un sirdi eepreezinati katris nu steidsahs us fawahm mahjahm. P. A.

No **Ugahles** dsirdam par winnu fshoklas buhschannu, ka arri tur wiffi labbee draudses lohzecki no sirds fahl ruhpetees, ka fchi dahrga leeta labbi seltu. Ugahles dsimtskungs barons D. v. Behr, kas ka nesen sinnojahm, Wehrgalles pagastam lihdsenis jauku fshoklas nammu usbuhweht un kas arri preeksch Ugahles fshoklas lihds schim katru gaddu fwezzes zil wajaga, behrneem papihri, tinti, tahseles, grisseles un arri grahmatas par welki dewis, irr fawu laipnigu prahtu arri us to greefis, ka warretu peepildita tapt pagasta ilgofchanahs pehz ehdraka un gaischaka fshoklas namma. Lihds schim ta patti fshoklas istaba irr jabruhke par ehdamo un arri gullamo istabu. Zeen. barona kungs fawa labprahtiba irr apshoblihs doht wiffu pee fshoklas namma isbuhwehshanas wajadsiq materijali, ta ka pagastam til atliktu to peewest un strahdneekus peefuhtht. Daudsi, lihds ar kreenajem waldibas wihreem fcho dahwanu ar preezigu sirdi gribboht fanemt, bet netruhstohht arri tahdu, kas wiffam nowaddam par kaunu dseed fawu wezzu wezzo meldinu, kam mums mas fshoklas wajaga? No fshoklahm til isnahk palaidneeki! Mchs neeffam fshokla bijufchi un waj nau wihri? Zerram ka tee wihri, kas pag. waldibas amatos stahw, buhs issti pagasta aistahwi, un wiffu neprahthigu prettirunnataju kuhtribu kauna likdami, sinnahs arri schinni leeta fawa nowadda gohdu kohyt un wisseem pag. lohzeckem us pat nahlamahm pa-audschm labbumu un fwehtibu kraht, kas taggad teem jo weegli nahkajs, kur zeen. barona kungs tahdu palihdsibu rahda, turprettim dauds gruhtakt buhtu neffams, kad leelskungs par prettofchanohs fadufmojees pawiffam atrautohs. Zerram ka arri ta ohtra leeta, kas pee fshoklas weifshchanahs wehl par kawekli bij, prohti ta nelahrtiga fshoklas apmellefchana, kur weens pulzinsch behrnu nahza pa Mahrtineem, ohtrs pa seemasfwehtkem, trefch us paschu pawaffari, kur nahza un gahja un dauds behrni dauds ja 6 nedelas dabuja fshokla buht, zerram ka fchi nelahrtiba pawiffam isjuddehs un katrs fainneeks waj wezzahs raidihf fawejus ta lahtigi, ka jau to dauds prahtigi namma tehwi arri schinni nowadda darra.

Latiw. aw. redakzijai schis raksts peefuhtht: Augsti zeenijams redaktora kungs! Atwehlat Juhf luhgt, fcho muhsu rakstu, ja Jums tas us to derrihs isleekahs, fawa laika raksta usuemt.

Mums appakšchâ rakstiteem Lub-Efferes (Kurfemmê Uhlrawas kirjpehlê) pagasta preekšneekem firds neffahs zitteem tautas brahkeem to preeku isfluddinaht, to Deewâ mums nowehlejis, lai lihds ar mums preezajahs un wi-
nam pateizahs.

Muhfu mihta zitreises zeeniga leelmahte baronene Ka-
roline von Hahn dsimmusi von Manteuffel mums kapitalu
dahwinajusi, no ka pehz appakšchâ peeminnetâ likkuma
gadskahrtigi 31. Mai, leelmahtes kassu deenâ, diweem
Lub-Efferes nowadda ffohlaš behrneem gohda maksu no
15 rubkeem buhs dabuht, lai behrni jo beesi ffohlaš nahktu,
jo kreetni mahzitohs un uswestohs Deewam par gohdu,
pascheem un draudsei par swehtibu. — Šchi dahwana un
leelmahtes raksts, ar ko šcho dahwanu mums cedewusi,
muhš atgahdina leelmahtes mihtigu un pasemmigu firdi,
winnas mihtu dewigu rohziņu un laiņu mihtu waigu, ar
ko ta katru brihdi zaur 27 gaddeem muhsu starpâ dšihwo-
jusi. Muhpigi un mihtigi wiņa apgahdaja, apmekleja,
pahraudsiņa un apškiņkoja muhsu nowadda ffohlu, ko
nelaiķa leelkungs Theodor baron von Hahn Lub-Efferes
un Postendes dsimtškungs jau 1836. gaddâ mums bija
cezehlis un tanni wiffas waijadšibas, ffohlaš mahzitaju
un behrneem kosti, bija sagahdajis. Tik labbi kâ ffohlu
tâ muhsu mihta zeeniga mahte katru, wišwairahl naba-
dsinu un behdigu ar mihtu firdi uslubkoja un firds miht-
siba tai allasch azzie spihdeja un schchlastibas darbôs pa-
rahdijahs, ka winnu ne muhscham ne-aismiršim un pee-
šawa wahrda, ko dasch no mums jau leezinajis, pastah-
wešim: teefcham, kad muhsu zeeniga leelmahte peedšimma,
kad debbes wahrti bija atwehrti un engelis stahweja klast!
Lai tas Kungs, kas patte ta mihtsiba, to stahda pee ša-
was labbas rohfas lihds ar wiffem, ko winnas mihtsiba
škubbinajusi un špirinajusi tam Kungam dšihwoht, tam
Kungam nomirt! Lai Deewâ ir laizigi zittâ widdâ šawâ
tehwu tehwu pilli Postendê, dšihwoht aigahjuschus zeeni-
gus us behrnu behrneem swehti! To winnu Lub-Efferes
laudis no firds wehle un Deewu luhds!

Lub-Efferê, 27. Nowembar 1871.

Pagasta wezzakajs: J. Kirštein.

Nowadda preekšneeks: J. Purrin.

Masa palihdsibas lahde preekšch Lub-Efferes nowadda
ffohlaš sagahdata no baronenes Karoline von Hahn dsimm.
v. Manteuffel 31. Mai 1865 nosaukta: Edmunds Stiftung.

Tas mihtlais debbesu tehws muhs wahjus grehzigus
behrnus muhsu laulibâ zaur zaurēem 25 gaddeem išebligu
un spehzigi ir fargojis un waddijis — un muhsu brahti
un mahfas, kurru starpâ mehš šcho laiķu us to paschu
mihtu semmes stuhriti nodšihwojuschi, mums daschu miht-
lestibu un ustizzibu ir parahdijusch! Tapehz firds man
neffahs šawu pateizibu zaur kahdu mihtsibas šimiti pa-
rahdiht. Lai Deewâ to turplikam swehti un manna mihta,
gahdiga un stahdiga laulata drauga peeminanu swehtibâ
paturra!

Us to es 600 rubtus Lub-Efferes pagastam dahwinaju,
ko arri jau Lub-Efferes pagasta waldischana. eefsch scheem
naudas papihreem pr. weenu „5% Inscription V. Anleihe
über 500 Rbl.“ un weenu „unkündbarer 5% kurländischer
Pfandbrief über 100 Rbl.“ nodewusi esmu, lai šchi šcho
naudu glabba un ar winnu tâ darra kâ nu issteikschu:

Šcho kapitalu us muhschigrem laiķem ne-aistiktū un
nepamafinatu Lub-Efferes pagasta lahde buhs glabbaht.
Tohs gadskahrtigus angtus no šcha kapitala pr. 30 rub-
tus buhs ilgaddus 31. Mai, kâ muhsu kassu deenâ, di-
weem Lub-Efferes nowadda ffohlaš behrneem un prohti
weenam pušim un weenai meitai, kas jo kreetni buhs mah-
zijaschees un jo gohdigi usweddušchees, weenlihdšigi is-
dalliht. Kam no teem ffohleneem šcho gohda maksu buhs
dabuht, tas kriht katru reisi Lub-Efferes muischas dsimtš-
kungam iswehleht un noteikt, kad atkal winnam Lub-Effe-
res ffohlotajs lihds ar Uhlrawas luteru tizzigas draudses
mahzitaju tohs wišlabbakus ffohlenus buhs preekšchâ
stahdijuschu.

No firds es arri katram pateiktohs, kas pateizigâ prah-
tâ par tahm daschadahm Deewa swehtibahm, ko šawâ
muhschâ peedšihwojis, arri treschu gohda maksu gribbetu
palihdsieht cezelt un us to kahdu, lai buhtu ir jo masu,
dahwanu tai lahdiķe celiktū, kas isdallischanas deenâ 31.
Mai us to buhs nolikta. Šchahs dahwanas tad waija-
dsetu us augteem doht un tikai nahkoschâ gaddâ trescham
ffohlaš behrnam, kas pehz teem diweem pirmeem jo labbi
buhtu mahzijeem un usweddees, ja-eedohd. Bet šchai tre-
schai gohda maksai nebuhs leelakai buht ne kâ 15 rubli.
Ja, kas šinn, wehl wairahl naudas šalassahs, tad waj-
nu tahs trihs gohda maksas weenlihdšigi buhtu jawa-aug-
šina jeb zettorta ja-cezelt tâ, ka tad diwi pušchi un diwas
meitas tahdas gohda maksas dabutu. Bet par wiffu to
muhscham Lub-Efferes muischas dsimtškungam weenweenigi
buhš spreest, pehz to ka ar Uhlrawas luteru tizzigas drau-
dses mahzitaju par to leetu buhs šarunnajees.

Šcho wiffu apšpirinadama un katram šinnamu darri-
dama patte lihds ar šawu laulatu assistenti šchir rakstom ar
šawu paschu rohku šawu wahrdu esmu appakšchâ rakstijusi.
Lub-Efferê, 31. Mai 1865.

Caroline von Hahn,
dsimmusi von Manteuffel.

Edmund von Hahn,
kâ laulahis assistents.

Par šimti, ka tautas brahti paschâ tahlumâ, šawu
mahtes wallodu dedšigi kochp un širšnigi kahro šinnah
wiffu, kas pee mums tehwiķa noteel, ešam atkal šchinnis
deenas daschu grahmatu tiklab no Siberijas rihta pušchem
kâ wakkara pušchem dabujuschu. Gribbam te weenu no
tahla brahla, kas arri pahri rakstu peesuhitjis, awišes
eelikt. Ta škann tâ:

Zeenihgâ mahzitajs!

Lai gan us tahlahm Austrijas rohbeschahm dšihwoju,
tad tomehr ir tē wehl mahtes walloda zaur Zuhšu „Latw.
Nw.“ man atškann. Katru pirmdeenas wakkaru, tahlu

zefu atnablufe ta, kà mihlfch weefis man nemmahs stah-
fihht par tautas brableem un mihlo tehwiſchlu — wiffu lo
latrà nedelà redsejufe un dſirdejuſe. Pateefi man gauſcham
mihlfch weefis. Peedohtet ka eedrohſchinajohs Zuhſ pa-
ſemmigi luhgt, ir mannu maſu fuhrijumu tai reiſi lihðſà
eedoht. Waj manna dſeefmina Zuhſu lappà derrehſ, at-
wehlu Zuhſu ſpreedumam. Pahrleezinahſ, ka mannas
mihlfas nebuhs wiſ tautas brableem til gauſcham grubti
uſminnamas, ne-efmu tadehl wiſ tahs uſminneſchanas
appafſchà parafſtijis.

Sabpraht buhtu lahðas ſinnas par ſchi gabbala dſihwi,
cerafchahm un notiffumeem, lo patſ peedſihwojis —
preefſch Latw. Aw. Zums peefubtijis, bet latweſchu rakſtu
un wallodas liſkumus, ſtarp ſweſchahm wallodahm daudſ
maſ jau peemir. s, to ne-eedrohſchinajohs.

Baldews par to jauko bildi, lo par peemianu Latw.
Aw. ſelta kabhahm ar beidſamo nummari dabuju, ſhabde
tik, ka ſchurpu nahkoht bija druſzin apſlahdeta. Glab-
baſchu par dabrgu peemianu.

Daudſ ſintas labbas deenas Zums fuhridams paleeku
Zuhſu paſemmigais S. G.

No **Lehrpattas** tohy Baltij. wehſtneſcham rakſtihts,
ka 10. Nowember tur ſinna iſ Pehterburgas dabuta, ka
Zggaunee atkauts tizzis nu ſawu gimnaſiju dibbinahſ.
Tapat arri, ka tas wihrs, kas jo dedſigi par Zggaunu
labklahſchanohs un garrigu attihſtiſchanohs ruhpejabs, uſ
wianu rakſtneezibas lauka nepekludami ſtrahdadams deew-
wahrdu mahzibas kandidats Hurt (dſimnis Zggaunis)
effoht dabujis ſchinnis deenas pateizibas rakſtu, parafſtitu
no 40 tautas draugem, daudſ zittu wahrda.

No **Sahmu fallas**. Sahmu fallas lutteru mahzitaji
ar pateizibahm permimedami to Samariteru darbu, fur
mihli tizzibas beedri preefſch 2 gaddeem teem lihðſeja badda
un trubfuma breeſmas nowehrſt, neſ taggad alkal jo lee-
lās behðas to luhgſchannu no Kriſtus puffes pee ſaweem
brableem, lai tee atwerſ ſawu miſliqu rohlu un laut ar
maſumu nahl palihgà, ka Sahmas fallas lutteru draudſes
daudſ maſ warretu par ſkohlahm preefſch teem nabagu lut-
teru brableem tapt gabdahts. Tur dſihwo 30 ruhlfſt. lut-
teru un teem til irr 10 ſkohlās; tee laudis miht wehl tah-
dà tumſbà, ka nei paſchi gribb nei arri ſpehji pazillahſ
ſawu tumſchu prahtu, arri tee labbaſee wehl neſpehji at-
pubſtees aii nupat pahzreestem trubfuma laikeem, turklahſ
dſihwo iſkaiſti ſtarp zittas tizzibas lohzeekleem. $\frac{2}{3}$ wiffas
ſemmes peederſ krohnim, no tahs weenas treſchdallas, tee
dſimlungi darra no ſawas puffes zil ſpehdami, wehl ſcho-
gadd irr zehluſchi ſkohlmeiſteru ſeminari. Bet wiffa zitta
wehl trublfſt, ka tais 12 kirſpehlēs pagafſta ſkohlās tohy
zeltas. Tapehji ta luhgſchana: „Nahzeet mums palihgà!
Zuhſ ſneedſahſt mums dahwanas par meeſas uſturru, lih-
dſeet mums to daudſ dabrgaku, garrigu dſihwibu uſtur-
reht, zerram tad ar laiku paſchi til ſpehziggi tapt, ka war-
ram zitteem lihðſeht, muhſu draudſes, no garra meege

mohduſchahs, Zuhſ ſwehtihſ un tas Kungſ Jeſus ne-
aiſmirſihſ, lo pee winna wiſmaſakeem brableem lahðs
buhſ darrijis.“ Tahs dahwanas ſanems wiffas komite-
jas wahrda Sahmu fallas Pihas dr. mahzitajs Galnbaek.
Ja lahdi no Latw. aw. laſſitajeem gribb ſawu artawinu
preefſch ſcheem brableem paſneegt, tad lai peefubta to
Latw. aw. redakteerim, kas to noſubtiſchannu iſdarrihts.

Pehterburga. Mubſu augſtai Keiſarenei uſ wianus
zefu no Ddeffas uſ Pehterburgu irr lohti patikluſi ta jau-
na eerikte, ka waggoni tohy ar damſi ſahilditi; par ap-
lohneſchannu irr dahwinajuſt iſgudrotajam baron Der-
ſchannam brilliantu gredſenu.

Par teem **Zurga gohda ſwehtkeem**, kas Nowembera
beigās tappa Pehterburga ſwehtiti effam jau plaſchaki laſ-
ſitajeem ſinnas dewuſchi, gribbam til te wehl to peelift
klaht, ka tas ſw. Zurgis, ſurram par gohdu ihpaſchās
gohda ſihmes zeltas daudſ ſemmēs, pehji wezjas kriſtigas
baſnizas teikahm effoht bijis weens prinzis Kappadokija
(Preefſch-Aſija), dſihwojis ap teem gaddeem 250 pehji
Kriſtus dſimſch. un iſdarrijis daudſ ſridigus darbus, ſtarp
ſurreem tohy ihpaſchi tas peeminnehts, ka effoht weenu
prinzeſſi (Alja) zaur to atpeſtijis, ka nokahwis to leelo
tſchubſlu. Zurgis tohy nobildehts, kà winſch jahj un
to nodurtu ſwehru ſaminn. (Ruhlo Kreewu walſis nau-
das gabalds). Schim Zurgam par gohdu Kreewuſemmē
no Keiſarenes Kattrines II. laikeem irr 5 ſchkiras no aug-
ſtakahm un ſemmalahm gohda ſihmeht.

Maſkawas aw. aprakſta, ka tee Wahzu weefi, Pruh-
ſchu prinzis Friedrich Karl, Wirtembergas prinzis Auguſts
un Meklenburgas herzogs Pauls lihðſ ar teem generaleem
Moltke, Werder, Alwensleben, Budrizki un teem firſteem
Hohenlohe un v. Lynar. Maſkawu apzeemojuſchi. 2. De-
zember pulkſt. 4. pehji puſdeenas atſtrehja ar ihpaſchu ma-
ſchini ſchee augſtee weefi pee Maſkawas bahnuſcha. Par
gohda pawaddoneem un ſullaineem winneem bij peedohti
generaladjutants Albedinſki (agrakais Baltijas general-
gubernators) un palkawneekſ Seddeſer. Pee bahnuſcha
wianus ſagaidija Maſkawas generalgubernators firſts Dol-
gorukow lihðſ ar wiffahm pilſehta wirſneezibahm, tapat
arri Wahzſemmes konſuls Spies. Kattarinoflawas regi-
mentes muſikis, Pruhſchu printſcham no waggona abrà
kaphjoht, apſweizinaja Wahzu weefus ar Pruhſchu tautas
dſeefmas un „Reinupes walſis“ meldinahm. Prinzis
Friedrich Karls nu uſrunnaja pa weenam tohs zittus wirſ-
neekus, kas winnu ſagaidijuſchi, apluhloja to parades
marſchu, lo ſaldatu kompanija wianam par gohdu iſrah-
dija un iſſauza teem par krewiſki ſawu „paldeews behrni!“
Soldati atbildeja ar ſpehzigu „hurrah.“ Nu prinzis ſeh-
dahs ne-apſegtas ſammanas, blakku generalgubernatoram
un brauz uſ leelo Kremeſs villi; wiſs zelfch bij laufchu
apſegts, un wiſſi weefus ſkanni apſweizinaja. Pulkſten
6 tappa leela gohda maſtite noturreta, fur generalguber-
nators uſdeſhra Wahzu Keiſara weffelibu un Pruhſchu prin-

zis atkal Kreemu Keisara weffelibu u. t. j. pr. un tad dewahs teateri, kur atkal tappa sanemti ar Bruhschu tautas dseefmu. Ohtra deenâ nu wiffi istaigajahs pa Kremta pilli, wiffas wehrâ leekamas leetas apluhkodami, un wolkarâ bij us balli muischneeku klubbê. Trefchâ deenâ pulstien 10 no ribhta faehma pretti to adreffti, ko Maslkawâ dshwodami Wahzsemmes peederrigee printscham pasneedsa. Tad angstee wechi wehl isbrauzâ lihds Troizko klobsterim un 5. Dezember dewahs atpakkat us Behterburgu, no kurrenes tad 6. Dez. irr nobraukuschî atpakkat us Wahzsemmi.

No Brahgas pilsehta, Oldenburgu prinzeffs Tereses lihks 13. Dezember irr noweiss us Behterburgu. Armijs dallas, kas pilsehta bij, dewa gohda pawaddischanu.

S.

No ahrsemmehm.

Franzija wezzajam Tjer lungam zeffahs arween leela-ka prettestiba, nau neweena partija, kas ihsti eet pa winna puffei. Wehl nau ta stribde pee galla, waj Orleanu printschem atlaus sehdeht tautas fapulzê waj ne. Paschu brakti stahw weens pret ohtru, ka pirmee cenaidneeki, ko weens usteiz, to ohtris minn ar kahjam. Beidsamajâs deenâs tautas fapulzê runnas tâ tappuschas zaur trohkfni un nebedibu gahnitas, ka paschu nemahzito sanahschana- nai tahdas leetas taptu par negohdu isliktas, lehkuschi par benkeem un galdeem ar sakrampeteem duhreem zits zittam wirsû. Weens no runnas kungeem usdrohshinajees to augsto apschelofschanas kommissioni, kurrâ latres noteefaschanas spreedums tohp preekschâ zelts, nosaukt par sleskawu kommissioni, un til tapehz, ka tee noteefatee dumpineeki nau dshwi atstakti. Echo weenu gan irr apstrahpejuschi, bet dauds zitti runna gandrihs tahdu pat wallodu.

Frantschu tautas fapulzê irr weena partija, kas Orleanistu herzoggu Numale gribbetu zelt par republikas presidenti, kad Tjers waj nu atteiktos waj zaur nahwi taptu aiffauktis. Teem tas ittin pa praham buhtu, kad herzoggs ar laiku tad par kehniinu waj Keisaru zeffahs. Teem nu ranga pretti strahdaht ohtra partija kos nahks ar jaunu likkumu, lai pehz Tjer lunga schirschanahs presidenta krehfls peekriht tautas fapulzes presidentam, kurrâ weetâ schim brihscham stahw Grewi k., firdibgs republikaneetis. — Orleanistu printschî tohp arweenu drohshaki fawâs zerribâs, fahf melleht pakkat, lai waldiba teem atdohd waj aismalka wiffas winnu familijas muischas, ko 1852. gaddâ Napoleons teem atnehma, pascheem aifleegdamâs Franzijas rohbeschâs kahju eespert. 19. Dez. jau sinno, ka Orleanistu printschî tautas fapulzê bijuschî redsami. — Bastarpam ministeri strahda sawu darbu tilluschî us preekschu: Skohlmu ministeris fagattawojis jaunu likkumu, pehz kurra behrnu skoblâ raidischanu buhs ar wiffu peespeeschanu isdarrama. Wezzaki, kas behrnu no skohlâs atrauj, taps pirmoreis tâ strahpeti, ka winnu wahrdi us kauna tahseles tohp isfluddinati, pehz nahf arween jo zetatâs strahpes lihds pat wiffas birgeku rektis saudeschanai. Behrni taps

itgaddus pahrmekleti, lai reds, waj arri mahjâs wezzaki par mahzibu gahda. Finanzministeris lizzis preekschâ sawu aprehkinumu us nahkoschu gaddu, zerre cenahschanu us 2429 miljon. fr. un swerr isdohschanas us 2415 milj., tâ ka wehl 15 milj. fr. warretu atliktees. Lai Deews dohd!

No Sweedru semmes raksta, ka 2. Dezember par wiffu deenwiddus Sweedriju tahds sneega negais plohsijees, kâ retti, leelzelli, dselszelli un telegrafî bijuschî tâ aissnigguschî un apskahdeti, ka ar skubbu bijis palihgs jamekle, bet tikko sneega kuppeni dauds mas bijuschî israkti, te 3 deenas wehlahl zehlees jo leels negais un kahdas 15 stundas plohsidamees fagahsis sneegu wesumeem, tâ ka dselszelli weetahm us 10 pehdu, weetahm arri (ap Upsalu) us 15 pehdu dsikli ar sneegu apsegti. Pehz 5 deenu firdiga darba til dabujuschî zellus atkal atwehrt.

Englantes krohna prinziis pehz beidsamajahm sinnaahm irr fahzis labbotees, pahri deenas agrahl jau bija laudis isgahjis, ka effoht mirris, bet nebij wis teefa. Mahte dsiredamo, ka mas zerribas us zelschanohs, arri bij no- skrehjusî pee flimneeka gultinas, bet atraddusi dehlu jau bes fajehgshanas. Kâ dsird tad mahte, kehniene Wiktorija, kas no laulata drauga aiseeschanas laika irr tohti wahja no spehka palikkusi, zaur schim jaunahm behdahm azzim redsoht sakrihtoh, kâ leelâhs laudis to ar jo smaggu firdi nes. Jo wiffur zeffahs ta jautaschana, kas tad gan buhtu, kad kehniina krehflis peepeschî tuffsch paliktu, jo ohtris prinziis, Alberts, irr til wehl 7 gaddu wezs.

Lihds paschai Neapelei (Stalija) beidsamo deenu sneega mahloni irr sneeguschî, bijis tur arri kammanu zelsch, bet par nelaimi laudihm tur nemas nau kammanu, jo turrenes siltuma puffes nekad ar tahdu brauzamo lectu neda- buhn eepashtees.

S.

Kahds masuminsch par muhsu semmes lohdi.

Zettortâ gaddusimteni pr. Kr. peeds, tahs Schetland fallas, kas Englantes seemelâs rohnamas, par semmes rippas mallu turreja. Ta laika gudree Egipteeschi, Greeki, Fenikeri, Rohmeeschî ap Mitlandes juhru dshwodami, no sawahm dshwes weetahm warreja Giropu, Asiju un Afriku, kas lehti pee-ectamas, pa gabbaleem israudsiht. Giropa, bes ween taggadeja Kreemu walstis, kas no juhromallahm tablahf gull, winneem bij pashtama, tâpat arri weena trefcha dalka no Afrikas, gar Mitlandes juhras krasseem un zettorta dalka no Asijas. Aleksanders tas leelâs apfarroja Persiju un Indiju. Winna admirals Nearchos tanu karrâ 327 pr. Kr. peeds, ar Makedonijas karrâ kuggeem brauzâ pa Asijas Indus straumi, Perseru juhras johmâ, un te braukdamâs usgahja Uwrata un Tigris uppju grihwas. Beeminnetahs tautas kuptschajahs ar Asijas eedshwotajem lihds Zeilonas fallai. Winneem Seemel-Afrika bij sinnama lihds leelajam Saharâs tuffnesim, kur wehl taggad grueschi no wezzu

Rohmeeschu pillim redsami. Pret waffareem winnu andele steepahs gar Mitlandes jubras frästeem libds Gibraltar schaurumam un tad wehl tablahf pa Atlantes jubru, gar Ciropas krastem, libds Englantei. Bet jau 5 gaddusimteni preeksch Ar. peeds. Karta gos fehuinsch Hanno isrihloja fuggu flotti, gar Afrikas krastem waffara puffe un tur kolonistus us dsihweesmetahm negrunteja. — Wez zu tantu fuggoschana newarreja pilniga buht, tapeh; ka teem us jubras zella rahditaja truhka. Dee ar faweam fuggoem tik ween gar krastem eedrohschinajahs braukt, jo tad attablu no semmes krastem atkaphsees, tad bei ustizama zellarahditaja, wirs jubras isplattijuma jamaldabs. 14. gaddusimteni tikpat weenreis tabdu ustizamu zellarahditaju eeksch magneta spehka atradda, probti kompassu, fo ka zereju amischu lassitaji ir mahzijuhschees pasibt. Zaur kompassu fuggoschana dabuja jounus spehkus. Ispaschi 14. gaddusimteni atraddabs wibri, kas ne-apturami dsinnahs tablas nepasibstamas weetas usmekleht. Portugaleets Bartoloms Diaz bij pats pirmais, kas pa Atlantes jubru gar Afrikas waffara krastem weenu-mehr us deenwiddeem braukdams, pee Afrikas deenwiddees galla peebrauza, un to nosauza par Kap der guten Hoffnung, t. i. Berribas roge. Tas notiffa 1486. Taggad dabuja sinnaht, ka gar Afrikas deenwiddeem pret rihteem warr aibraukt us Ost-Indiju, tur ka jau sin-nams sweschu semju prezses dabujamas, fo mahjas pah-weddis par dahgu zennu warr pahrdoh. Un Portugaleets Vasco da Gama bij pirmais, kas pa scho zellu us Indiju brauza un 20. Mai 1498 Preeksch-Indija pee Kalkuttas Malabar krastds peebrauza. Kolumbus, ka jau peeminnejahm, 1492. usgabja leelabs un masabs Antillu fallas un wehlahf paschu Amerikas kontinentu. Kuru semmi usgabja to winsch pee sawa Spanijas fehuina walfts peeweevoja. Spaneets Balboa 1503. par Panamas schaurumu pahrkahpis usgabja leelu pasauls jubru (der große Ocean), tur winsch libds zelleem uhdeni eebriddis, wissu leelu jubru sem sawa fehuina waldibas nehma. Portugaleets Kabral 1500 usgabja Brasiliu un to preeksch sawa fehuina nehma. Spaneeschu pawalst-neeks Magellan, pa leelo pasauls jubru braukdams us-gabja Filippinu fallaju, ka arri starp Amerikas deen-widdeem un Feuerlandu zellu, tur ar fuggoem warr isbraukt zauri, kas atlassfe ar „Magellanstraße“ apshmehts. Winsch pats zella buhdams nomirra, bet winna fuggi bij paschi pirnee, kas ap semmes lohdi ap-brauza. Hollandeeschi 1615 usgabja Australiu. Un zil tur to fallaju leela pasauls jubra, kas wiffas pehdejes gaddusimtenes useetas. Wehl preeksch kahdeem 15 gad-deem Englandeets Franklin wahrda dsihdamees us sinnatubahm, atshajis mahja seemu un behrus ar trim fuggoem isbrauza us falto zoni. Winsch gribbeja israu-dsikt waj starp teem besgalligeem leddusfalneem dsilla se-meli warretu zellu useet un libds pascham Nordpolim no-

fluht, bet deewamschehl, ka tur aibrauzis, ta turpat ar wiffoem fuggoem un zellateedreem palizzis. Tahda karsta dsihschanahs us sinnatubahm pee mahzitahm tautahm nou retta leeta. Kurra tauta jo wairahf mahzita, ta karstaki dsennahs us sinnatubahm; bet kurra eeraddusi garramega snauft, fo tikween ar leeleem publineem zaur mahzitahm tautahm warr pee prahtagaismas peewest.

Kad atlassa semmes lohdes bildi apluhlojam, tad eerangam, ka winnas isplattijums wizeaur wehl nau pasibstams. Ap Nordpoli rohnamas 140.000, ap Sudpoli 396.000 un Afrikas widdu 70.000 □juhdses, pawiffam kophä 600.000 □juhdses, kas taggadejo dsihwotaju az-zihm wehl apflehtas. Bet zilweku dsihschanahs garš weenu-mehr darbojahs, gudro un mehginga arri schahm weetahm peekluft. Bet tahds usdeuwms nau weegli un isfa laika isdarrams. Tur atleekahs darba us gaddusimteneem, kamehr tahs libds schim nepce-ectamas weetas, pehznahamee pahrsstaigahs. Zilweka garram us derrigu — (af deewamschehl arri us nederrigu!) — isdohmaschahu nau nei roh-beschu nei galla. — Atskattam tikween us 50 gaddeem at-pakkal. Kad muhsu tehweem kaut kahds eeteiza, ka ar ratteem bes sirgeem warr braukt, un ka sawas dohmas, tanni pascha azzumikli, kamehr dohma, pa metalla drohti warr aisklaist ne ween no Ritgas us Danaburgu, bet arri pa jubras dsikumeem us Ameriku, tad tahdam teizejam neweens netizzeja. Bet mehš schohs brijmanus dabujam skattih.

(Af preekschu beiguims.)

Meilais breal in augschgolla zihneigs skuhlnihts!

Zins manni fauzit paleiga, sawu isgaisuschu behrne-nu konferenzi isubschnoht, gribbadams jub atrast, ar zit-tim skuhlnihku broaleischim; in liudsit munnu smolku daggunu par zella rohdeitoju. Latwibschu a. Nr. 46.

So Zins tohdis isgaisuschis maitinis mellejit tis jau-nam skuhlnihkam gen saklojahs; bet johs aut jir mohtis in sibwischu dorbs, tur weiribschu peersti sasagobnohs. Man lihkas tad tis behmensch jir isebhdis dehl to kad mohte plohzinis is dihnäs nau zappuse; bet man jowaleids johs melleht. — Ischim papribschu pi zihneiga mohzeito-ja, kas jub krifteja, tis jau gen sinnohs, wai tis wehl dseims wai nubmirs. Moich tis sinas nalisgs; jis goh-doi par skuhlom, in jir skuhlnihku prihschkiniks, moich jis paleidschs mums melleht. Tis schchleigois Ditwensch, man gon smolku daggunu deus; bet kad tohda mohzeita baschneizis lunga dagguns ar munnu kuhpa uhschnoi, tad mums dagguns tiuleit palihf treis zelli garrohks, in pih-zis grabdis smolkohks, tohdi fungi gen laikim paslinki, jih dubmoi filts noht ar sildeischonu, lohs ar gaideischonu; bet paduhma jim nikod natriulsi. Masch wins tuh isgaisuschu maitini pi fewim jir paturreis dehl nagantei-

biš pamohzeidams, mosch par daudš meiladams in beidamihš ka tih malkotoji jai kriudu darreis.

No tad pašemmeigi tuh bahru išfaliugšmihš, ju tiš wezzais Sibraks šokla: Putnu nakers ar kuhku masdams.

Išim brohleit kuhpā mekleht, ju kas mellei, tiš atruhn.

Ius šavā mellešonā jau effit atrodufchi wihnu smolku daggunu, kuh Jums prettejim šihp pabutščodams

Iusfu broals in draugš
Ušfchkeris nu Augšchgolla.

A t b i l d a s.

C. S. B. — M. Ja Jums šcheet, ka ta augstas šinatatbas mahzifšana aiseit tik augšu, ka leelajam beedru pullam ti nelahds labbums no tam ne-atlezz, tad lezeet to leetu teem preeščhā, kas tur warr paklaufht. Mums nekriht tur pulkā jautees, tur netrūht wihru, kas pakši šinn apšpreeht, tur un kas ir deribgš. Tobs 2 nummuras raudššim preefubriht. To dšefemiru driht. Pašneedeet arri no mums tai nu apbehdinatāi „Deewapalibgu behdās!“

M. M. — D. Paldeens par Jūshu mihkeem wahdeem, ar to šawu labwatifšanu pēe muhšu awišeim rahdeet, zil špehjam, to darvam, un darrišim arri uš preeščhu. Arri mehš dahmajam, ka laštajū flais nešuddihš, šatrā mallā jau dšird, ka beš awišeim newarr dšibwoht, noitenešes weens obrs par to 1/2 rublš, bet nemt ššpat nemš. Par muhšu Latw. dr. beedribas darbeem uš preeščhu wairabl pahruunāšim. Wina šavās 47 gaddšs ir daudš pēevalibdejuš pēe wiššas muhšu gaitinas. Lohzeht gan libšš šchim tik bij no dšikabl mahziteem wihreem, weenalga šahdas tautas, bet beidšamajšs gaddšs dāščhu reis mums bij labš pulšs weefu no pakšas šemeehu kabritas, wišši bji mums mihki un wihnu labbad runnas tiffa wiswairabl pa lawiškli šurretas. Tā tas arri bušs uš preeščhu un uššemšim par lohzeht arri šawu godda wihru no šemeehu kabritas. Kaš arri nau beedribas lohzehtis, warr šawu reis tomehr buht par mihšu weefu Latw. dr. beedribas šawuškšs.

Sinna. Nupat ištirdahm, ka Šaukā un wehl pahri draudššs muhšu weemunas šilde wehl nau nogahjuš. Lubššam mums to par šawu nekemt, jo bji mums ššnobiš, ka wišš jau ištarihts. Šubtišim tubdal šumdišajus palkat kaš nodšišs libšš gallam.

M. B. — B. Šatafšetees pa pahreem, tad bušš Jums libššena nauđa.

Naudas tirgus,

	Rihgā 18. Dezember 1871.	ušpaff.	Fohl.
5% walšs-aifšenešchanas bišketes ar winnešt. I. aifšeen.	155	155	154
5% walšs-aifšenešchanas bišketes " " " II. aifšeen.	152	152	151 1/2
5% walšs-dantās-bišketes " " " " "	—	—	—
5% Wdš. fondbrihres, ušfalkamas " " " " "	100	99 3/4	99 3/4
5% " " " " " " " " " " "	—	94 1/2	93 3/4
4 1/2% " " " " " " " " " " "	—	99	97 1/2
5% " " " " " " " " " " "	—	96	94
Rihgās-Dinab. dšelfšella akšijas uš 125 rub.	156	156	154 1/2
5% Rihg.-Dinab. " obligāšijas uš 125 rub.	—	—	—
5% Rihg.-Zelgaw. " " " " " " " " " " "	115	115	113

Labbibas un pretščhu tirgus Zelgawā, 20. Dezember, Rihgā, 18. Dezembr. un Šeepajā, 27. Nowbr. 1871. gaddā.

Makšaja par:	Zelgawā.	Rihgā.	Šeepajā.
1/3 Dšchew. (1 puhru) radšu	2 r. 30 f.	2 r. 50 f.	2 r. 30 f.
1/3 " (1 ") eweščhu	4 „ 75 „	4 „ 50 „	4 „ 80 „
1/3 " (1 ") meeščhu	2 „ — „	2 „ 20 „	2 „ 15 „
1/3 " (1 ") aušu	1 „ 15 „	1 „ 60 „	1 „ 15 „
1/3 " (1 ") širku	2 „ 25 „	3 „ 50 „	— „ — „
1/3 " (1 ") rušju radšu miltu	2 „ 30 „	2 „ 35 „	2 „ 25 „
1/3 " (1 ") bišdelešu	3 „ — „	4 „ — „	3 „ 25 „
1/3 " (1 ") " eweščhu miltu	5 „ 25 „	5 „ — „	5 „ — „
1/3 " (1 ") meeščhu puraimu	3 „ — „	3 „ 50 „	3 „ 50 „
1/3 " (1 ") šaršofekti	— „ 80 „	1 „ — „	— „ 80 „
10 pudu (1 širkawu) šema	4 r. 50 f.	5 r. — f.	3 r. 50 f.
1/2 " (20 mahz.) šwešta	5 „ — „	5 „ 25 „	4 „ 50 „
1/2 " (20 ") dšelles	1 „ — „	1 „ — „	— „ 90 „
1/2 " (20 ") tabaka	1 „ 40 „	1 „ 35 „	1 „ 80 „
1/2 " (20 ") šchibitū awtaw	6 „ — „	— „ — „	— „ — „
1/2 " (20 ") krošna štanu	2 „ 75 „	2 „ 50 „	2 „ — „
1/2 " (20 ") šrakka	1 „ 50 „	1 „ 20 „	1 „ 20 „
1 muzzi šinu šchlu	9 „ 50 „	10 „ 50 „	9 „ — „
1 „ šku	18 „ — „	17 „ — „	13 „ — „
10 pudu šarkanas šahls	7 „ — „	6 „ 25 „	— „ — „
10 „ šaltas rapšas šahls	6 „ 75 „	6 „ — „	6 „ — „
10 „ „ šmalšas šahls	6 „ 50 „	6 „ — „	6 „ — „

Latw. Uošču awgabdatajš: J. W. Šakranowicz.

Š l u d d i n a š c h a n a s.

Ratweeščhu awišeš uš 1872. g. Rihšeneeki warr awštelteht **Bušč** k. grahmatu bohdeš leelā Šmilščhu eelā Nr. 37 un uš Daugawas tirgu pēe Šahlu wahrteem Nr. 59. Kaš ekšemplaras muhšu bohdeš grihb šanemt, teem bušš jamakša tik 1 rubl. 25 kap.; kam mahjāš lai pēešhtam, teem jamakša 1 rubl. 45 kap. 2

No Dškeles pagāšā waldišchanas (Zalkes awriakš) tee šchē pēderriigi pagāšā lohzeht, šurri beš pafšes un galwas nauđas makšachanas neššnamāš weelās uturrahš un awlahrt wafajabš, kā: Šarl Šranz, Dte Šenning un Janne Šenning, — šaur šcho uš grunti tā § 8 ta pafšes un pahrakšitščanas ššluma no 9. Jūli 1863, tohu ušajšnati un pēeteiktš, tublin pēe šawu pagāšā meldees un šawas šrobnā un pagāšā nodohščanas nomakšah, jo žittadi tee pakši tā behtki ceraudšiti un pēbz tā pēbz ššluma nolikta nožezješčhā laika no šchē pagāšā rewifšionis ššlehu tikš išflehtati, šawat arri wiššas pilšebu, muščhu un pagāšū polišejas šaur šcho tohu laipniigi luhgtas, tobs augščhā minnetus pagāšā lohzehts beš pēderriigahm parahdiščanahm šawā awriakš ne-uš-turreht.

Dškeles pag. waldišchana, 4. Dezember 1871. (Nr. 161.) Pag. wezz.: G. Šannšohn. Pag. šchrihw.: G. Šittenberg.

No Lutriku krošna pagāšā teefas wišši tee, kaš tam nomitruščham šchēnes Galit mahju šaimneekam **Jacob Reinhold** to parahdā bubaru, tā kā arri tee, šurreem pēe miruščhā mantas šaut šahdas pēepraššichanas gadditohš, — šaur šcho tohu ušajšnati: **Diwu** mebnēščhu šarwā un wišwehlabl libšš **2. Februar 1872** šawus parahdus šchēit aišmakšah un šawas pēepraššichanas pēemeldeht; jo pēbz šchē weeniqa išflehtščhānas teemira tee parahdneeki pēbz ššluma taps štrahpēti un parahdu praššitaji uš muhšchigu ššuffežeeščhanu noraiditi.

Lutricu krošna pag. teefā, 29. November 1871. (Nr. 167.) Preečšchēbd.: J. Šabrenziš. (S. W.) Teefasšchrihw.: Urdšchewicz.

Par weenas šemmes-weetas pahrdohščhanu, Šelgawas šumunā, dohd šahratu šinu kollegienafšēers Šudde, Šelgawas pill. 2

No Šalnawuščhās pagāšā waldišchanas (Dohbeles awriakš) wiššas pilšewu un pagāšū waldišchanas, šuru awriakš šchē pagāšā lohzeht beš šawu šaur ššlumu nolikšam galwas nauđas šwiztanžes geahmatahm ušurrahš, — teel šohri luhgtas, šahdus šchē pagāšā lohzehts it šingri pēeturreht, ka wiššai beš kaweščhānas šawas galwas nauđas nodohščhānas šchē nomakša, šeb kā walaidneekus un wafankus libšš **16. Dezember šch. g.** šchinnā pagāšā atšubta; žittadi no šchššs wufšes tiks tā eššattihšs, ka wiššai tiššcham teel šlewti. — 2. Dezember 1871.

(Nr. 223.) Pag. wezz.: P. Dohle. Pag. šchrihw.: Ch. Šergmann.

Weiteneš, kaš Šelgawā leelās šlohlās eel, tohu **koštē** nemtas leelajā eelā Nr. 14, šchē awpakšā. Šurpat atri **klaweeru** ššaudas tohu dohtas. 3

No Greenwaltes krohna pagasta teefas wiffi tee, sam lahdas laifnas parabdu praftifchanas vee tabs nomitruscha talpa **Zehlab Behrting** atkhabas manibas bubtu, teel usajinat, libf 13. Janwar 1872 sche peemeldeees, jo web-labl neweens waite netaps klaufibis. Lapat arri teem, karri tam Zehlab Behrting ko parabda valkluschi bubtu, no schis puffed teel peekobdi-nabts, tobs parabdu sche libf peemintetam laif-kam usdoht, zittadi tee pebz lilkumcem klus strabvett. 3

Greenwaltes teefas namma, 4. Dezember 1871. (Nr. 418.) Preekschfchd.: J. Ubdak. Teef. Nr.: N. Jantowsky.

Lutrinu krohna pagasta teefa usajina tobs mantinekus tabs scheenes Labzu mahjas nomitruschas meitas **Ribe Weizer** ar to fannu, far-wu mantofchanas rekti wisweblabl libf 1. Februar 1872 schett peemest; jo sebbabl neweenu nellaufibis. Tez wehral! 3

Lutrinu krohna pag. teefa, 29. November 1871. (Nr. 163.) Preekschfchd.: J. Padrenzis. (S. W.) Teefas fchidw.: Urdshewicz.

50 rubli dahwana.

Nachts laika no 2. us 3. Dezember sch. g. irr no Dobbeles leela frohga **divi firgi sagti**, weens brubns ar baltu flom! us peeri, 11 gaddus wezs, 90 rublu wehrtis, un ohtis melns ar weenu baltu palftas labju, ta eotra palftas labja masu leetu pee wehffschu lohzeffa un it pee nagga batti fihmeta, 10 gaddu wezs, 90 rubl. wehrtis. Abbecm firgeem tas leelums no leeleem muischu darba fizeem. Kas tobs firgus Wdines muischu atflaype, dabuhn augfcheju dahwana.

Nacht no 14. us 15. sch. m. tam Ir-lawas Widing fainneekam **Wittfel Tilbergam** no uslauffa italka 2 firgi un 1 fehwe uofagti. Weens breescha firs 14 gaddu wezs ar melnu aiti un melneem farreem, ohtais iunfchi belns firg ar melnu aiti un melneem farreem, 16 gaddu wezs, ta breescha fehwe ar melnu aiti un melneem farreem, 8 gaddu wezza. Pawiffam ta fflahde 135 rubl. Kas tam aplag-tam fainneekam fflaidru fannu dohs par scho fch-dfibu, tas dabuhn 15 rubl. paitzigibas maffas.

Pe wiffieem Kurfemmes mahjitajeem, bes tam wehl Jelgawa pee mahjitaja **N. Schulz** un Bestboem f. grabmatu bohde, Nibga vee Jabma mahjitaja Miller, vee Mahritina mahjt. Staref un Bruher f. grabmatu bohda par 20 kav. dabujama

Mahju fwehtiba,

libde ar latw. rakiteem ipuschkota, usdohta, par premianu latweefchu awifchu selta fahfahm 1871." 2

Peo mums irr wiffadas fchuwamas mafchines

preeksch fainneezehm, fskohdereem un kuryneekem pirlanans, par kurraym mehs pilnigi galwojam. Zonna-rahditajs ar mafchinu-bildehm teel teem kas griibb, bes maffas peefubtihts. 1

Puher un Zimmerthal,

Nibga, teela Smilfchueela Nr. 7.

Wezz Sachtu semkohpibas fkoehla.

Ta par Sololomika eestahdfichanu waltdidama komiteja darra zaur scho Kurfemmes arraju labrtal fannamu, ta Wezz Sachtu semkohpibas fkoehla pee Fulkuma, pa Jurgeem 1872, astowatsmit jaunus semkohpjas atlaifch, un to weeta jaunus fkoehlenus uskems. Wiffi tee, kas fawus behrnus jeb peederrigus sche griibb lilt imahjibt, teel tabdeht usajinat, preeksch Jurgeem vee fkoehlas direktora, Sintenis funga, ar wahredeem jeb ar rakiteem peemeldeees, kas us wazehfichanu klattatas fannas par uskemschenu arri zaur rakiteem peefubtihts. 3

Kuratorijums.

Semkohpeem

fannamu darra, ta es Nibga pahrdohdu weenu birkawu kaulu miltus par 9 r. — f. weenu maifu superfoffatu Nr. 1. (if kaulu miltum 5 wuddi ar wiffu maifu par 5 „ 10 „ weenu maifu superfoffatu Nr. 2. (if froforitu milt. 6 wuddi ar wiffu maifu par 4 „ 20 „ weenu maifu froforitu miltus par 3 „ — „

Par fawu prezji es galwoju un ihrafchi, ta superfoffats nuwat manna fabrik teel taifibis, un tabdeht par asteizamu prezji waru peedabwabt. — Teem, kas jau taggad preeksch waffaras wafleletu, es awenemohts ihrafchi wehl pelinas prozentes amaffabt. — Pret lauleem es labyrabt augfcha milanetus fflunfikus drumu wehfflas fflinatnu, par fflaidru naudu es maifaju 4 libf 5 rubl. par birkawu. 3

Preeksch Kurfemmes waflelfichanas weenem un arri pahrdohd **J. Wolbemar** funga Jelgawa, netabl no latweefchu bahnizas (pee breescha).

N. Thomfohn,

Nibga kaulu miltum un superfoffatu ihwafchneekf.

Weena labba meita jeb atraitne bes behrneem, fwehka gaddus, warr weetu dabubt par mohderi Junyrawmuifcha vee Baufflas, tamdeht jaweteizabs turpat vee muifchaswaldfichanas jeb Wiskalmufschu vee Jelgawas. 2

Weena dffantamuficha, netabtu no Jelgawas, toby us diwopazmit gaddeem us arrenti dohta; kas par to ko wairabl fannabt griibbetu, tam jawepraffa Jelgawa, fottoku eela, pee adwofacht funga 1

J. Ushan.

30. un 31. Dezember 1871 taps vee Rundahles Lubbu frohga fchaggari ubtraup pahrdobti.

Behrni no lauleem, kas Jelgawas fkoehlas apmekle, atrobn laipnigu uskemschannu un kofst par mehrene maffu, arri teem behrneem vee fkoehlas usdohfichanahm un ismahjifchanas palibdeht toby apfchlihts. Etera eela rabtfungu **Grunfeld** namma Nr. 27, ehrbergt weenu trevri augfcha. 2

Stockmannshof.

Kas to iufens Stukmanmufichas fchehfknu griibb wirt, tas lai klattabs us buteles witrakaffu, tur atraddibis: trihs medolus no lauffaimneezibas leetu irahdfichanahm Nibga 1871, Febterburga 1870, Sweedru femme 1871 un to wahrdru ta fabrikmeifera Joh. Kenn. Ta buttele irr aiffehgeleta ar pefschafu Joh. Kenn un tam forkam eeffchupus butteles irr usdeffnachts Stockmannshof. 3

Weens neprezehfs **Lehswag-gare** warr no Jurgeem Junyrawmuifcha vee Bauffas weetu dabubt, tamdeht turpat vee muifchaswaldfichanas jeb Wiskalmufschu vee Jelgawas jaweteizabs. 2

Annas basnizas fkoehla,

Jelgawa, fklhwe-eela, vreeksch

fehneem un meitenehm

mahjiba fahfkees

10. Janwar 1872.

(Teem wezzakeem no lauleem par fannu, kuryu behrni fcho fkoehlu apmekle).

Kahelis Alarggraf,

nafchufallejs un bandafchits Jelgawa, fottoku eela Nr. 12,

weedahwa fawu leberti no wafchaltiteem labbas-tas, fwalwre, galda-, flaktefichanas un puznafcheem u. t. j. pr.; wiffadas fories no fchehbrehm, fchneppeschanas un affinof-laischanas fchneppereem u. t. j. pr.; ta fa fawu fchajumu no bantehm preeksch irublkama wainas. Sataifichanas toby us to lehtako iddaritas.

Tarebz fa es tabs bantes preeksch truhfuma wainas pats peeleeku, es par to galwoju, ta tabs riltigi pafs, kas ihwafchi jawentinn, tarebz fa it waffedama trublkama bante fawu no-iffkumu ipilda; it zaur tam toby fchis fates aweegflinafchana un idfedeefchana wanabla. 2

Labs faufais rangs,

no Hartmaana fabrikka vee Nibgas, irr (arri leelais warijais) **Katra laika** dabunams par to lehtako firgu, wafes eela Nr. 20. vee 1

Ch. Walter.

Basnizas un skohlās sinuās.

Weens Kungs, weena tizziba, weena kristiba.

Nahditajs: Skaidr. sinu. par palihdsibas-lahde darbu 2c. Par bebrnu kristibu. Schis un tas. Baron v. Korff bebru dseefma 2c. Behdas pamuddina Deewam talpoh. Wisseem zilweelem. Preefch Zubdu un paganu miffiones.

Skaidras sinuās par palihdsibas-lahdes darbu 1870. gaddā.

Mihlee tizzibas beedri! — Mufsu augsti zeentijams biskaps Ulman, ko Deews schinni gaddā fawā mufschigā meerā aizinaja, daschu labbu sarru draudses wihnakalna ir estahdijis, ko tas Kungs tik lohti swehtijis, ka ne tiklai mehš, bet arri mufsu pehznablami wehl baudihš no wiina bagateem augteem. Arri pee mufsu palihdsibas-lahdes dibbinaschanas mufsu Ullmannu tehws fawu padohmu un fawu spehku irr pasneediš, jo wiewairahf zaur wiina rubpigu gabdaschanu tas notikka, ka mufsu schehlihgs Keisars 8. Februarī 1858. gaddā apstiprinaja scho mihlesibas darbu, zaur ko mehš palihgā nahkam tahm Luttera draudsehm Kreewu walsti, kas ar fawu paschu spehku newarr peetikt pee basnijahm un skohlahm, pee mahzitajeem un skohlmeistereem.

Augstala palihdsibas-lahdes waldischanā jeb galwas-beedriba Pehterburgā fawu darbu pasrahda un winnai nahf sinuās, lohgschanas un nauda no tahm 22 aprinka-beedribahm, kas libds schim leelakās pilsehtās ir cezeltas. Appafsch schahm aprinka-beedribahm fahw atkal tahs 300 palihga-beedribas, kas no draudsehm mihlesibas dahwanas falassa un aprinka-beedribahm aifsuhata. Weenu pufsi warr isdoht preefch paschahm waijadfibahm, bet ohtra janofuhata galwas-beedribai Pehterburgā.

Leela irr ta garriga swehtiba, ko mufsu palihdsibas-lahde schinnis 12 pagahjuschās gaddās mufsu mihlahm Luttera draudsehm irr pasneegufe. Jo pa wiffu scho laiku kahdas 200 draudses irr dabujuschās leelakas waj masakas mihlesibas dahwanas pee fawu basnizu waj skohlū usbuhwefchanas jeb pahrtaisfchanas un kahdas 25 jaunustaititas basnizas aizina taggad tohs isfaisitus draudses lohzeffus pee ta Kunga altara.

Tai isgahjuschā 1870. gaddā zaur wiffahm beedribahm irr fanahfuschi kahdi 38.000 rubl., prohti galwas-beedriba fakrahja kahdus 13.000 rubl. un wiffas zittas beedribas fametta kahdus 25.000 rubl. Starp schahm mihlesibas dahwanahm atrohahs tee 3423 rubl. 14 kap. ko Kursemmes draudses irr dewufchas, un tee 2681 rubl. 34 kap. ko Widsemmes draudses irr famettufchas, un arri tee 1874 rubl. 70 kap. ko mufsu Rihgas aprinka-beedriba no fawahm draudsehm cenehmufe, prohti:

no Jahua draudses	29 rubl. 78 kap.
" Martina draudses	61 " 90 "
" Katlakalna draudses	41 " 5 "
" Pinkena draudses	42 " 80 "
" Sallas draudses	42 " — "
" wiffahm zittahm Rihgas draudf.	871 " 52 "
zaur basnizas kalleftehm	289 " 66 "
zaur weenu konzerti	122 " 5 "
rentes no naudas papihreem	363 " 94 "
pawiffam . 1874 rubl. 70 kap.	

No teem falasfiteem 38.000 rubl. mufsu palihdsibas-lahde kahdus 35.000 rubl. isdewa, prohti 27.000 rubl. ko jau preefchajās gaddās bija nowehsejusi un 8000 rubl., ko tiklai pagahjuschā gaddā pirmu reis pasneedisa 11 Luttera draudsehm par labbu.

Tē wiffuwairahf wehrā leelama ta jauka basniza, ko Odeffas aprinka beedriba Lufdorfa draudse tumu pee Melnas jubras ustaisija un ar leelu Deewa pateifschanu 8. Newember eeswehtija; tad ta leela smukka basniza, ko Pleskawā usbuhweja un 21. Juni ar leelu swehtu preeku eeswehtija. Pee scha Deewanamma ustaisifchanas palihdseja tee kristigi brahti no twowuma un no tablenes, bet tee draudses lohzeffi arri paschi zil ween warredami atneffa fawus uppurus ar labbu prahtu. Nu mufsu Latweefchu un Iggaunu brahteem, kas leeleem pulkeem uf Pleskawu dohdahs, kahda swehta weeta, fur winni fawu Deewu warr peeluhgt pehz fawu tehwu tizzibas. Mufsu Rihgas aprinka-beedriba ilgu laiku, prohti wairahf tā 10 gaddus, mekleja un dsinnahs eefsch Aleksandrejas pee farlanahs Daugawas ihpafschu mahzitaju cezelt, neween teem tur buhdameem Krohna nammeem par swehtibu, bet arri teem tuhffoscheem Luttera tizzibas beedreem par labaku dwehseles lohyschanu, kas tanni preefchpilschtas dalkā dsihwo. Tadeht mufsu Rihgas aprinka-beedriba jau 1860. gaddā dahwinaja 2000 rubl. un apfohlija katru gaddu wehl 100 rubl. pee schihs naudas peelikt. Tahdā wihse taggad libds ar tahm prozenteem 5621 rubl. 14 kap. irr fakrahti. Tai paschā laikā arri mufsu Rihgas sinode (mahzitaju fapulze) tai 1861. gaddā usnehmahs par scho waijadfihu leetu ar wiffu spehku gabdabt un usluhdia mufsu augstu rahiti, lai no fawas pufses mahzitaja mahju ustaisitu un mahzitajam katru gaddu 1000 rubl. nowehletu. Leelas bija tahs grubhtibas un aiskawefchanas, kas schinni leetā pahwारेजamas; bet hes mitteschanas strahdaja ko labbu mehki panahft, lamehr 1868. gaddā

no muhsu schehliga Keisara atnahza ta apstiprinafchana un schinni pascha gadda tai 27. Juni tas no muhsu augstas rahtes iswehlehts mahzitajs Karl Fromm sawa jaunã amata tiffa eewests. Tas Kungs lai bagatigi swehti wiina darba un lai pamohdina to draudsi, ko winsch gannihs, lai nu ar wissu spehku fewim gahdatu leelaku un jaukaku Deewa nammu, jo tas luhgshanas nams, kas taggad tur stahw, irr masã un wezs.

Bet muhsu palihdsibas-lahde negahda muhsu draudsehm tiffai naudu bet arri labbas grahmatas, tikpat Deewa wahrdu grohmatas, la arri derrigas lassifchanas un ffolhas grahmatas. Tahda wihie kahdas 2600 grahmatas, kas wissuwairah no Kursesmes tiffa pefuhititas, nahza muhsu tizzibas beedru rohlãs tabla sweschumã, fur tiffai gauschi grubti un dahrgi pee labbahm grahmatahm warr peetift.

To, mihlee tizzibas beedri, juns esmu stahstijis par to leelu swehtibu, ar ko muhsu mihla palihdsibas lahde arri pagahjuschã gaddã sawas Luttera draudses, la mihliga mahte sawus behrus apkohpufe. Bet nu nemmeet wehl wehrã, zil leela daschãas weetãs wehl irr ta garriga nohte un tas trublumãs pee basnijahm un ffolahm. Uflaufeet labbi, mihlee draugi, 17 luhgshanas grahmatas neiffla paklaufitas, jo galwas-beedriba newarreja to isluhgtu naudu — pawiffam 17,000 rubl. — pasneegt!

Wakkar-Siberijã, pee Oma uppes grihb jaunu zeemu ustaisiht preefsch Luttera bahriau behrneem. Tas mahzitajs, kas tur eezelts, isluhdsa no galwas-beedribas 2000 rubl., lai mahzitaja mahju warretu usbuhweht, bet galwas-beedribai bija ja-attbild: „mehs newarram!“

Nowgorodes Luttera eedshwotaji luhdsa pehz 500 rubl., lai sawu basnizas ffolhu warreru ustureht labba un derrigã buhshana, bet galwas-beedriba newarreja scho luhgshanu peepildih!

Welike Lukes draudse appafsch Narwas, fur jau ffolhla bija eetaifita, isluhdsa no galwas-beedribas 200 rubl. preefsch ffolhmeisteri, bet to paschu masu dahwanu newarreja dabuht. Tapehz schi ffolhla irr aifflahgta un ffolhmeisteris atlaifts!

4 gaddi bija pagahjusch, la mahzitajs August Barnaula pilsehta Wakkar-Siberijã, zittus no saweem palihduscheem draudses lohzeekem, kas Semipalatinskã zeemã dshwo, newarreja usmekleht un garrigi apkohyt, tapehz la schee lautini dshwo 500 werstu no wiina dshwesweetas, un ta galwas-beedriba newarreja mahzitajam doht to wajadfigu zeffa naudu! Tatschu nedohmajeet mis mihlee draugi, la tabs Luttera draudses, kas ihstena Kreewusemmã dshwo, tiffai us galwas-beedribas dahwanahm pakaujãhs un tiffai no turrenes palihgu gaida. Ne wis! — Bet paschas dsennahs wiffã makti pehz to, la drihs warretu sawu garrigu trublumu ispidih!

Nikolajewa aprinki, Hochstettes draudse no sawas paschas eefpehshanas leelu un smukku basnizu us-

taifija, kas wairahf la 40,000 rubl. maksaja un ehrgeli fewim gahdaja, kam 20 registeri. Ta darra bagatas draudses, bet arri nabagi tizzibas beedri peeleef sawas kapeikas pee scha swehtiga darba. Tahda wihie eelsch Bujeraka draudses Saratowa gubernã 140 rubl. tiffa falassiti pa kapeikeem ko deewagaldneeki pee peerastifchanas ar labbu prahtu atneffa. Arri tad, kad mahzitaju newarr tuhliht dabuht, draudses sinna fewim palihdseht. Kerfona pilsehta pee Melnas jubras gan basniza diwi gaddus stahweja gattawa, bet mahzitaju eezelt — to ta masa un nabaga draudse newaspehja! Galwas-beedriba newarreja palihgu doht — ko nu darriht? Kahds augstizelts kungs, kas pee Krohna stahweja deenestã, katru swehtdeemu atnahza un draudsei spreddiki lassija preefschã.

Tadeht, mihlee tizzibas brahti un kristigas mahsas, zeef juhs scho lappinu ar apdohmu un kristigu prahtu effat lassijusch, pateizeet, pateizeet Deewam, la Winsch pa wiffahm mallahm tif daudsi firdis mohdinajis par tizzibas beedru dwehfelehm eeschehlotees un palihdseht, la teem isfliduscheem garrigas barribas warretu gahdãht, bet darreet arri ar labbu prahtu, kas juns no Deewa tif bagatigi apschehlotem un apdahwinateem peenahfãhs, un atneffeet, katrs pehz sawas eefpehshanas, katru gaddu sawas dahwanas preefsch saweem tizzibas beedreem. Teem, ko Deews irr swehtijis ar laizigu mantu, lai dohd ar bagatu rohku, bet arri tee, kam knappaka pahrtifschana, lai newaimist, kad basnizã un ihpaschi, kad pee Deewa galda eet, ifgaddus ar kahdu masumiau peeminneht tohs, kas pee basnizas un pee swehta wakkarina newarr peetift, jebfchu firds teem gan warr buht issalkuse un noslahpufe pehz Deewa schehlastibas dahwanahm. Ja tiffai ifkãtrã ta darritu, la Bujeraka draudse wiffi darrija, un ifgaddus tif pahri kapeikus pee scha Deewa darba pasneegu, zil tad jau palihdsibas-lahde warretu wairahf eenemt un arri wairahf labbu darriht! Us to lai tas schehlihgs Deews arri scho lappinu swehti, la wiffi tee, kas to lassã, ifgaddus wairahf klaufa un isdarra, ko tas apustuls Bahwils raksta Galatereem 6. nodakã 9. un 10. perschã: „Tad nu lai mehã labbu darriami nepeekuhstã, jo mehã sawã laikã arriidjan plaufim, ja mehã prahã nepeekuhstã. Tapehz nu kamehr mums laiks irr, lai mehã to labbu pasrahdajam pee wiffseem, bet wiffswairahf pee teem tizzibas draugeem! Amen.“

Mihgã, 1. Dezember 1871.

Mihgas finodes wahrda

R. Starck,

Wahrta draudses mahzitajs.

Par behrnu kristibu.

Salfschu semmè lahds wihrs pee fawa draudses mahzitaja eenahjis usnehma scho runnu: Zeenihgs mahzitajs, es fawu behrnu negribbu list kristiht.

Mahz. Kapehz ne?

Tehws. Tapehz ka to turru par muhsu basnizas maldischanohs, kad ta behrnus kristi.

M. Waj Zuh's no muhsu basnizas effat isgahjuschi?

T. To ne, negribbu arri nefad to darriht.

M. Tad juhs effat muhsu basnizas lohzejlis?

T. Sinnams.

M. Tad juhs arri manni atsihsteet par fawu gannu un mahzitaju?

T. Nu, ka tad zittadi.

M. Tad juhs arri to par peeklahjigu turrefeet, ka awe fawam gannam klaufa un ne wis gans tai awei. Ka tad juhs to warreet gaidiht, lai es pehz juhsu dohmahm greschohs, waj neklahsees Zums ahtrahl to darriht pret mannim, kas effu juhsu gans? Ta tad falku Zums: leezeet fawu behrninu kristiht.

T. Ja, bet es to behrnu kristibu neturru par pilnigu.

M. Ta, waj tad tas kungs Jesus nau tohs behrninus kristijis?

T. Ne, zeenihgs mahzitajs.

M. Ko tad wiasch ar teem behrneem darrija, ko pee winna atneffa?

T. Wiasch tohs pee frubthm speeda, fluhpstija, un tahs rohkas uslizzis swehtija.

M. Nu waj juhs atwehsetu, ka Kristus arri ar juhsu behrninu to darra?

T. Labpraht.

M. Nu tad neffeet to schury, es winnu fluhpstischu un swehtischu. Waj tas Zums buhs deewsgan?

T. Ne.

M. Man arri ne, jo es ne-efmu tas kungs Kristus. Wiasch ween warr ta swehtiht. Bet mehs Winna wahrdä kristijam, jo zaur to pehz Winna eestahdischanas un apfoblischanas ta patti swehtiba taggad nahf, ko Wiasch zittureis rohkas ullidams behrneem pasneeda.

T. Bet tee behrni tatschu ne ko no tam nefaproht.

M. Waj tad toreis tee behrni, ko Kristus swehtija, dauds no tam fapratte? Un tatschu tas kungs to darrija. Waj tad juhs fawu behrnu gribbeet bes schihs swehtibas pamest, weenalga lai arri warbuht agrahl nomirtu.

T. Ne, to es negribbu.

M. Nu tad neffeet to pee kristibas.

T. Bet tee behrni jau nefinn par to pateikt.

M. Sakleet man, ko tad juhs darrijeet, kad Zums tas behrniasch peedstimma?

T. Mehs liffahm to fildä gultinä.

M. Kapehz ta? Pehz juhsu wahrdem, par tahdu behrnu, kas wehl nelo no tam nefajehds, newaijadsetu ne-

mas gahdaht, warretu to isfweest sneegä, jo tas nei faproh ko ar winnu darra, nei spehj pateikt, kad tam dsihwibas usturru sneeds. Kapehz tad nerahdijahd tahdu swehra firdi?

T. Tapehz ka muhsu mihlestiba muhs dsinna, lai tam it nelo neatraujam, kas tam derrihgs.

M. Nu redseet scho paschu mihlestibu, kas Zums liffa jautri gahdaht par ta behrnina meefigu usturru, scho mihlestibu es no Zums peepraffu, lai arri neatraujeet winnam to dwehfeles usturru, kurru tas kungs pehz fawas apfoblischanas kristibas sakramentë katram behrninam gribb pasneegt. Sawä schehlastibä Wiasch issteepj fawu rohku pehz tahs wehl pee semmes gullofchas, stary grehku fepkamibas krittufchas dwehfeles un zell to pats ar fawu rohku augfchä un stahda zellä. Tas schehlfirdigais Samariteris neturr wis, pirms palihds, garras runnas un jautafchanas: waj tu arri faprohti, ko tew darra, waj pateikt man? Kad Wiasch to usjehlis, un tas noteef fw. kristibä, kad Wiasch to zellä stahdijis, tad Wiasch falka: Turri nu atwehrtas azzis, leezees no man siprinates fawu wesselibu, dseedeht fawas bruhzes, redsi të irr ehdeens un sahles, fargees noklihst, eij pa to schauro zellu un tu wiffä muhschibä atsihst, ka mihlestiba tewi pestijust un raddijust kamehr zellä gallä notiffi.

Wihrs paliffa kluffu, apdohmaja schohs wahrdus un ohträ deenä bij ar fawu behrnu klabt un lubdsa mahzitaju, lai to kristi. Bij atfinnis, ka wiffi eemefli pret behrnu kristibu irr flaidri neeki un ka ar teem tif grehku peln.

Satgsbt.

Schis un tas.

Krahfchui un jauki irr lassiht un dsirdeht, ka pa tehwijas mallahm, sche un tur teef daschas labbas eeriktes mihletas un zeenitas. Preeks irr allaschiu klaufitees, ka tee un tee stahsta: „Muhsu basnizina irr par masu, mehs to buhwesim leelaku un dauds jaukaku un patihkamu.“ — Sche preekam japeeminn, ka arri Sakeneeki, netahd no Zelgawas, us fawa mihla mahzitaja un dwehsetu ganna pamuddinaschanu schowaffar fawu basnizinu paleelina un gribb arri to eerikteht dauds jaukaku, nefa papreekschu. Zapreezajahs arri, ka dasch pagasts ilgojahs un arri dedfigi ruhpejahs fawu flohlu pahrlabboht un to eerikteht, ka behrnu mahzibai lai zellä nau kawelki. Bet netruhst arri pagastu, kurteem minnetas mihlestibas un zeenifchanas wehl lohti truhst. Wai, wai! juhs latwu dehli, kas paschi fawu laimi pa kahjahm minneet!! — Zapreezajahs, ka arri pa weetahm muhsu tehwiä kappi jau teef gresnaki un glihtaki uslohtti. Un flaweni arri irr, ka kristigas draudses fawu Deewa lauzinu neturr lohpeem par gannibu un nelauj zuhlahm to israkt, ka tas fennahf irr notizzis un pa weetahm warbuht wehl taggad noteef. Mums Zelgawas kirspehlë irr labba teefa kappu; zitti, ar zeeniga mahzitaja Conradi un kappu ustrangu puhleschanohs, irr

deewagan peekohpti; zitti atkal masahl. Slaweni irr uskohpti tiklai Balloschu kappi, Zelgawas tumumä.

Muhsu zeenihgs mahzitajs gan ruhpiigi puhlejahs, ka wiffi kappi lai tiktu gohdam apkohpti; bet jasalka: „tas nau weena zilwela darbs. Ja wiffi pagasti, katriš pee faweem kappeem, un kappu usraugi negribb lihds puhletees, tad jau nekury ne-ees. Gohdam japeeminn, ko neweens newarr leegt, ka Balloschu kappu usraugs Jahn Balton irr arri pateesi kreetnis wihrs, kas fawu weetu gohdam kohpi. Zaur winna nepeeluffuschu gahdaschanu tikla pehdigäs deenäs winna kappeem jauki un gresni wahrri ustaititi ar to wirsrafsu: „Kaut jelle tu arridsan sinnatu un paschä schiinni tawä laikä, kas pee tawa meera irr wajjadsihggs!“ Ruhf. pr. mahz. 19, 42. Nu falki lassitajs mihkais! waj tas nau slaweni? Waj neubtu labbi, kad kappus wairahl uskohptu un kad katreem kappeem buhtu tahds jeb zittads jauks wirsrafs? — Weigäs gan jasauz: Latwju dehli un meitas! mihlejeet un zeenijeet bes mitteschanas fawas swehtas weetinas!

Chr. S.—

Pee Gramsdas basnizas preekschneela kunga un Dretkau
barona Friedrich v. Korff

sahrka dseedata us 4 balshun schi dseefmina, tai
12. Nowemberi 1871.

Weld. At. Jerusalem, mohdees.

Sirmais Tehws irr duffeht gahjis,
Un peekuffis no mums atstahjis,
Apgultees kappu kalminä.
Schetridefmitis weenu gaddu
Bij basnizai par galwu, waddu
Wunsch preekschineela amata.

Wunsch tehws bij nabageem,
Atraitnehm, bahrineem
Un atstahstem.

Nu tehtinsch duffs — schè sahrkä kluff
Lihds pastaraja deena buhs.

2.

Affaras mums birst, kad minnam,
Zil labs Ja biji, to mehš sinnam,
Preeksch faweem laudihm allaschin.
Wahrdš Taws paliks pee mums gohdam,
Tew' kappu mallä „paldees“ dohdam,
Un mihliba Tew frohnu pinn.

Garsch zelsch bij Tewim eet,
Nu scheit irr duffas weet'!
Ar Deemu, Tehw'!!

Lai mohdina — un atmalka
Tew Kristus debbes walstibä!! —

E. F. S.

Behdas pamuddina Deewam kalpoht.

Greeku stahstos irr lassams, ka tam waldineklam Antigonam bijis reis saldats, kam kahda eelschlika waina bijusi, ta ka nezerreis wairs ilgi dsihwoht. Nahkusi kau-schanahs un flimmais saldats bijis pirmais ugguni, gribbedams fahpes aismiršt wunsch ne-istaihsjis ne ko par farra bultahm, jo nahwe ta ka ta bijusi preeksch durwihm. Keh-ninsch winna sirdibu redsejis un turklaht isdsirdis, zil flims schis saldats effoht, nodewa to fawam augstakam dakterim ahrsteschana, kas to arri isahrsteja. Bet kas nu?! Sal-dats nebij nekad wairs starp pirmajeem, raudsija taupitees un flehptees un fazzija: „Taggad man irr weffeliba un wiffa dsihwe tik mihta, ka negribbahs wis no tam schir-tees.“

Ta eet arri ar mums. Kad behdas speesch, tad gan prohtam tschalli steigtees turp kur Deews fawz, tad atmettam ar rohku wiffieem teem preekem, ko zitti bauda. Bet kad nahk pascheem labbas deenas un wiffada piluiba, tad atwehklam zitteem, lai tee fawam waddonam, tam Kungam un Deewam kalpo, bet mehš paschi paleekam kuhri, gribbam fewi taupitees, un flehpjamees un atbehgam no ta swehta karroga. Kur dedsiigi te skann tee galla wahrri tai dseefmä „Man pakkal wiffi kristiti!“

S.

Wiffieem zilwekeem.

Kahda sahrta Deews tew' lizzis,
Kur Wunsch weetu eerahdjis;
Strahda taisni, neapnizzis,
Tawa alga nesuddihš.
Wehl Deews peeliks tew par lohni,
Newihstamu debbes frohni.

P. Ollmann.

Preeksch Zuhdu missiones

pee maunim tappa eemalkahts:

no Schultstes latw. draudses . . .	9 rubl. — kap.
„ Lohmes draudš. Baldones kirspehle 4 . . .	50 „
„ Bauflas latw. draudses . . .	5 „ 65 „

Preeksch paganu missiones:

no Lohmes draudš. Baldones kirspehle 4 rubl. 50 kap.	
„ Bauflas latw. draudses . . .	11 „ 5 „

G. Seefemann,
Zelgawas wahzu mahzitajs.

Mahju

Swehtiba

Mees lai irr ar jums.

Schjums.

Mihtā fehi jawu fehlu un neatrauj jawu rohfu walfara. *Moh. Sal. 11, 6.*

Ea Kunga bijafchana irr gudribas eefahfums. *Dahm. of. 111, 10.*

Tizzi eekfch to Kungu Jezu Krištu, tad tu un wijs tawš nams muhschigi dšiwohš. *Apuf. darb. 16, 31.*

Tam isalkufcham laufi jawu mai- fi un tohs nabaggu idšiftus eewedd nammā. *ef. 59, 7.*

Lai juhu lehniba irr sinnama wiš- ņem zilwekem; tas Kungs irr tuwu. *Wih. 4, 5.*

Lai labbu darridami nepeefufcham; jo fawā laikā arri pfaufin. *Gal. 6, 9.*

Plahwums.

Kas jawu semmi apfohpj, tam buhs maišs deewšgan. *Sal. fahk. w. 28, 19.*

Tu leez ņabli augt preekfch lohpeem un fehu zilwekem par labbu, tu iņ- weddi maii no ņemmes. *Dahm. of. 104, 14.*

Kas uņ to garu fehi, tas pfaus no ta Garra to muhschigu dšiwibu. *Gal. 6, 8.*

Ea Garra aughis irr mihschiba, lihqmiba, mees, pačetiba, laipniba, labprahtiba, tizziba, lemprahtiba, ņab- tiba. *Gal. 5, 22.*

Kas ar aņarahn fehi, tee ar ga- wileņcham pfaus. Tee aiņet un raud dahrgu fehlu neņdami, bet teefcham ar preeku tee aņal atnaņs un neņņihs ņawus kuhliņchus. *Dahm. of. 126, 5, 6.*

Es un mans nams kalpoņim tam Kungam.

Lai kates mahzahs sawu teef, Tad mahjās wiņai labbi es.

Juhs ņewas, effect paklaufigas ņaweem paņcheem wihreem, tā kā peeklah- jahs eekfch ta Kunga.

Juhs wihri, mihschjeet ņawas ņewas un neņabahrgojatees pret tahm.

Juhs behri, effect paklaufigi teem wezakeem wiņas lectās, jo tas tam Kungam labbi patihk.

Juhs tehwi, nekaitinajat ņawus behrius, ka tee prahtā neņamiffahs.

Juhs kalpi, paklaufait teem, kas kungi peh; meefas, wiņas lectās, ne preekfch azzihm kalpodami it kā gribbedami zilwekem patikt, bet eekfch fiņdsweentefibas Deewu bihdamees.

Juhs kungi, kas irr pareiņi un peh; teefas, to darreet teem kalpeem, ņin- nadami, ka jums arriņsan Kungs irr debbeņis.

Kol. 3, 18—4, 1.

Ludwig Richter, del.

Druckloht Leipzigi pee Breitkopf un Hirtel.

Appahdahs un dabujams Dresdenā pee Indrika Richter.

